

Anonimizált változat

Fordítás

C-280/20 – 1

C-280/20. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2020. június 25.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Sofiyski rayonen sad (Bulgária)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. május 27.

Felperes:

ZN

Alperes:

A Bolgár Köztársaság Valencia városi (Spanyol Királyság) generalno konsulstvója (főkonzulátus)

VÉGZÉS

[omissis]

Szófia, 2020. május 27.

A SOFIYSKI RAYONEN SAD (szófiaai kerületi bíróság, Bulgária) [omissis]

[omissis] a következőket vette figyelembe határozatának meghozatala során:

1. Az eljárás az EUMSZ 267. cikk első bekezdésén alapul.
2. Egy állítása szerint munkavállalónak minősülő személy keresetet indított a valenciai (Spanyol Királyság) bolgár nagykövetség ellen. Vitatott, hogy alkalmazandók-e az 1215/2012/EU rendelet joghatóság megállapítására vonatkozó

rendelkezései a valamely tagállam állampolgára és az ugyanezen tagállam Európai Unióban működő konzuli szolgálata közötti jogvitákra.

1. A jogvita felei:

3. **1.1. Felperes:**

4. ZN – bolgár állampolgár, lakóhelye: Szófia

5. [omissis]

6. **1.2. Alperes:**

7. A Bolgár Köztársaság Valencia városi (Spanyol Királyság) generalno konsulstvója (főkonzulátus)

8. [omissis]

2. A felek kérelmei:

9. A felperes az őt a Bolgár Köztársaság munkajoga alapján megillető, ki nem vett éves szabadság pénzbeli megváltását kéri. Arra hivatkozik, hogy 2013. január 2. és 2016. december 31. között (4 év alatt) összesen 120 naptári nap (évi 30 nap), őt megillető fizetett éves szabadságot nem vett ki.

10. Mivel a felperes valenciai főkonzulátuson végzett munkáját – nem kifejezetten munkaszerződésként létrejött – általános polgári jogi szerződésben szabályozták, a felperes ezen túlmenően annak megállapítását kéri az ítéletben, hogy egy munkaszerződésben is részes fél volt. Arra hivatkozik, hogy azon általános bolgár eljárásjogi elv alapján, amely szerint jogos érdek fennállása esetén bárki kérheti valamely jogviszony fennállásának megállapítását, neki is jogos érdeke fűződik e körülmény [eredeti 2. o.] megállapításához.

3. A nemzeti jog:

11. **3.1.** Kodeks na truda (a munka törvénykönyve, a továbbiakban: KT [omissis])

Tárgy és cél

12. **1. cikk** [omissis] (1) Ez a törvény a munkavállaló és a munkáltató között fennálló munkaviszonyt szabályozza minden, ezzel közvetlenül összefüggő jogviszonnyal együtt.

13. (2) [omissis] Ez a törvény a munkavégzés keretében fennálló jogviszonyokat kizárólag munkaviszonyként szabályozza.

Fizetett éves alap- és pótszabadság

14. **155. cikk** [omissis] (1) [omissis] Minden munkavállalónak joga van a fizetett éves szabadsághoz.
15. (2) [omissis] Első alkalommal történő munkába állás esetén a munkavállaló azt követően veheti igénybe fizetett éves szabadságát, hogy munkaviszonyának időtartama elérte a 8 hónapot.
16. (3) [omissis] Ha a munkaviszony azt megelőzően szűnik meg, hogy annak időtartama elérte volna a 8 hónapot, a munkavállaló jogosult a ki nem vett fizetett éves szabadságnak a 224. cikk (1) bekezdése szerint számított pénzbeli megváltására.
17. (4) [omissis] A fizetett éves alapszabadság legalább 20 munkanap.
18. (5) [omissis] A munkavállalók meghatározott csoportjai munkájuk különleges jellegéhez mérten a (4) bekezdés szerinti szabadságot magában foglaló hosszabb fizetett éves szabadságra jogosultak. A Ministerski savet [minisztertanács, Bulgária] határozza meg a munkavállalói csoportokat és e szabadság minimális időtartamát.

Javadalmazás

19. **177. cikk** (1) [omissis] A fizetett éves szabadság időtartamára a munkáltató az általa a szabadság igénybevételét megelőző azon utolsó naptári hónapban fizetett bruttó napi átlagbér alapján számítandó összegű javadalmazást fizet a munkavállalónak, amelyben a munkavállaló legalább 10 munkanapot dolgozott.
20. (2) [omissis] Ha a munkavállaló egyetlen hónapban sem dolgozott e munkáltatónál legalább 10 munkanapot, az (1) bekezdés szerinti javadalmazás összege a munkaszerződésben megállapított alapbérhez és az állandó jellegű kiegészítő díjazáshoz igazodik. **[eredeti 3. o.]**

A pénzbeli megváltás tilalma

21. **178. cikk** A fizetett éves szabadság nem váltható meg pénzben a munkaviszony megszűnésének esetét kivéve.

A ki nem vett fizetett éves szabadság pénzbeli megváltása

22. 224. cikk (1) [omissis] (az „a szolgálati időként elismert idővel arányosan [...] folyó naptári évre járó, [...], valamint a 176. cikk alapján átvitt, ki nem vett szabadság” rész tekintetében alkotmányellenesnek nyilvánítva [omissis]) A munkaviszony megszűnése esetén a munkavállaló – ha a szabadságra való jogosultság nem évült el – jogosult a szolgálati időként elismert idővel arányosan a folyó naptári évre járó, ki nem vett fizetett éves szabadság, valamint a 176. cikk alapján átvitt, ki nem vett szabadság pénzbeli megváltására.

23. (2) [omissis] Az előző bekezdés szerinti pénzbeli megváltás összegét a 177. cikk alapján a munkaviszony megszűnésének időpontjában kell kiszámítani.

Fogalommeghatározás

24. **357. cikk** (1) [omissis] A munkaügyi jogviták a munkavállaló és a munkáltató között a munkaviszony keletkezésének, fennállásának, teljesítésének és megszűnésének kérdésében fennálló jogviták, valamint a kollektív szerződések végrehajtásának és a foglalkoztatásban töltött időszak megállapításának kérdésében fennálló jogviták.

Joghatóság a külföldön dolgozó bolgár munkavállalókat érintő munkaügyi jogviták tekintetében

25. **362. cikk** [omissis] A bolgár állampolgársággal rendelkező és külföldön dolgozó munkavállalók és a külföldi bolgár munkáltatók között fennálló munkaügyi jogvitákra a szófiai bíróságok rendelkeznek joghatósággal. Ha a munkavállaló az alperes, a munkavállaló belföldi lakóhelye szerinti bíróságok rendelkeznek joghatósággal.

Fogalommeghatározások

26. **1. §** E törvény alkalmazásában:
27. 1. [omissis] „munkáltató”: bármely természetes vagy jogi személy vagy a jogi személy tőle függő egysége, valamint bármely más szervezetileg és gazdaságilag elkülönült egység (vállalkozás, intézmény, szervezet, szövetkezet, üzem, létesítmény, háztartás, társaság és hasonlók), aki, illetve amely munkavállalókat munkaviszony keretében önállóan foglalkoztat otthoni és távmunka végzése, valamint a kölcsönvevő vállalkozásnál való munkavégzéshez történő rendelkezésre bocsátás céljából is.
28. **3.2. Graždanski protsesualen kodeks (polgári perrendtartás)** („[omissis]): [eredeti 4. o.]

Keresetfajták

29. **124. cikk** (1) Ha ehhez jogos érdeke fűződik, bárki keresetet indíthat megsértett jogának érvényesítése vagy valamely jogviszony vagy jog fennállásának vagy fenn nem állásának megállapítása iránt.
30. **3.3. Zakon za diplomatsketa sluzhba (a diplomáciai szolgálatról szóló törvény)** [omissis]:

Külképviselet. Nyitás és zárás

31. **21. cikk** (1) [omissis] A Bolgár Köztársaság külképviselete a Ministerstvo na vanshnite raboti [külügyminisztérium, Bulgária] területi strukturális egysége,

amely egy másik államban vagy nemzetközi kormányzati szervezetekben diplomáciai és/vagy konzuli tevékenységet végez.

32. (2) Külképviseltek a következők:
33. 1. a nagykövetségek;
34. 2. a nemzetközi kormányzati szervezeteknél működő állandó képviseltek és állandó küldöttségek
35. 3. a főkonzulátusok, konzulátusok, alkonzulátusok és konzuli ügynökségek;
36. 4. a diplomáciai irodák és a kapcsolattartó irodák;
37. 5. az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése által 1969. december 8-án [omissis] elfogadott, a különleges missziókról szóló egyezmény értelmében vett különleges missziók.
38. (3) A külképviselteket a Ministar na vanshnite raboti [külügyminiszter, Bulgária] javaslatára a minisztertanács nyitja meg és zárja be, valamint határozza meg fajtájukat.

Struktúra és összetétel

39. **22. cikk** (1) A külképviseltek a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt bécsi egyezmény [omissis], a konzuli kapcsolatokról Bécsben, 1963. április 24-én elfogadott bécsi egyezmény [omissis], valamint a különleges missziókról szóló egyezmény értelmében vezetóból, a diplomáciai személyzet tagjaiból, az igazgatási és műszaki személyzet tagjaiból, valamint a kisegítő személyzet tagjaiból áll.
40. (2) A külképviselteken annak fajtájától, funkcióitól és összetételétől függően irodák hozhatók létre.

4. A tényállás

41. Mivel az eljárás tárgyát a bíróság joghatóságának vizsgálata képezi, és a joghatóságot a felek érvelése alapján kell megállapítani, a jelen ügyben a felek érvelését a keresetlevél és a válaszbeadványok tartalmazzák.
42. 2019. április 30-án a bolgár állampolgársággal rendelkező felperes – ZN – pertársaság útján két kérelmet nyújtott be a Bolgár Köztársaság valenciai (Spanyolország) főkonzulátusával szemben.
43. A felperes kifejti, hogy 2013. január 2. és 2017. június 29. között több, személyes munkavégzésre irányuló szerződést kötött a Bolgár Köztársaság valenciai főkonzulátusával [**eredeti 5. o.**] a konzulátusnál bolgár állampolgárok

által indított ügyekben az iratok átvételével és azok kezelésével összefüggésben. A felperes arra hivatkozik, hogy a diplomáciai szolgálatról szóló törvény alapján a Bolgár Köztársaság külképviseletei nem foglalkoztathatnak személyeket szolgáltatások nyújtása vagy tevékenységek ellátása céljából, ha [a velük kötött szerződések] nem munkaszerződésnek minősülnek. A felperes úgy véli továbbá, hogy a szerződések megfeleltek a munkaszerződések tartalmával szemben a bolgár jog által támasztott követelményeknek.

44. A keresetlevélben és a 2019. június 12-i és 2019. július 25-i kiegészítő beadványokban a felperes arra hivatkozik, hogy 4 évre (a 2013-tól 2016-ig terjedő időszakra) nem kapta meg a ki nem vett fizetett éves szabadság pénzbeli megváltását, jóllehet jogviszonyát munkaviszonyként kellett volna szabályozni, és a munkaviszony megszűnése esetén minden munkaszerződéssel rendelkező munkavállaló jogosult szabadságra, illetve a ki nem vett szabadság pénzbeli megváltására.
45. Érvelésére tekintettel a felperes azt kéri, hogy a valenciai (Spanyolország) főkonzulátussal fennálló jogviszonyát ismerjék el munkaviszonyként, és kötelezzék a konzulátust a fent említett 4 éves időszak tekintetében a ki nem vett éves szabadság 3000 euró összegű pénzbeli megváltására.
46. A felperes és a főkonzulátus között létrejött – a keresetlevélhez mellékletként csatolt – szerződések kifejezetten úgy rendelkeznek, hogy az e szerződésekben nem szabályozott kérdésekre a bolgár jogot kell alkalmazni.
47. Válaszbeadványában az alperes arra hivatkozott, hogy a jelen jogvitára nem a bolgár bíróság, hanem a felperes munkavégzésének helye szerinti bíróság, vagyis a Spanyol Királyság bírósága rendelkezik joghatósággal.

5. Az uniós jogi vonatkozás és az értelmezés szükségessége:

48. Az eljáró bíróság előtt olyan jogvita van folyamatban, amelyet a bolgár jog alapján egyéni munkaügyi jogvitának kell minősíteni. A bolgár jog kifejezetten előírja, hogy a külföldi bolgár munkáltató és a bolgár állampolgársággal rendelkező munkavállaló között létrejött szerződések tekintetében a bolgár bíróságok rendelkeznek joghatósággal (a KT 362. cikke).
49. A polgári ügyek tekintetében – a munkaügyi jogvitákat is ideértve – a joghatóság megállapítását illetően az Európai Unió elfogadta a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU rendeletet (a továbbiakban: rendelet vagy „Brüsszel Ia” rendelet). A rendelet 1. cikke értelmében a rendeletet a tagállamok bíróságai előtt folyamatban lévő minden polgári és kereskedelmi ügyben alkalmazni kell a „Brüsszel Ia” rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében kifejezetten felsorolt ügyek kivételével. A „Brüsszel Ia” rendelet nem [eredeti 6. o.] ír elő kivételt a diplomáciai vagy konzuli képviselők részvételével folyamatban lévő jogviták tekintetében. A rendelet 5. cikkének (1) bekezdése értelmében valamely

tagállamban lakóhellyel rendelkező személy kizárólag a lakóhely szerinti tagállam bíróságai előtt, vagy pedig a rendeletben megállapított különös joghatósági szabályokkal összhangban perelhető.

50. A „Brüsszel Ia” rendelet (3) preambulumbekzdése szerint ugyanakkor a rendelet elfogadására azért került sor, hogy az Unió „a határon átnyúló vonatkozású polgári ügyekben való igazságügyi együttműködésre vonatkozó intézkedéseket fogad[hasson] el”. A jelen ügyben nem áll fenn ilyen határon átnyúló vonatkozás. A jogvita valójában egy bolgár munkavállaló és egy bolgár munkáltató között áll fenn, és a jogviszony szorosán kapcsolódik Bulgáriához, a felperes pedig nyilvánvalóan azt szeretné, hogy keresetét a bolgár bíróság tárgyalja. Az alperes ezenkívül egy bolgár hatóság kirendeltsége, amely ugyan egy másik tagállam területén található, tevékenysége azonban kizárólag a Bolgár Köztársaság állampolgárai részére történő szolgáltatásnyújtással függ össze.
51. A bemutatott indokok alapján az eljáró bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy „határon átnyúló vonatkozású” jogvita van előtte folyamatban, és úgy véli, hogy a rendeletet úgy kell értelmezni, hogy az akkor sem alkalmazható a valamely tagállam állampolgárai és az e tagállam külföldi konzuli képviselői között fennálló jogvitákra, ha a rendelet nem ír elő kifejezetten ilyen kivételt. Ezért szükséges a rendelet rendelkezéseinek értelmezése, amivel összefüggésben az eljáró bíróság indokoltnak tartja a következő

6. kérdés előterjesztését:

52. Úgy kell-e értelmezni az 1215/2012/EU rendelet 5. cikkének (1) bekezdését e rendelet (3) preambulumbekzdésével összefüggésben, hogy a rendeletet alkalmazni kell valamely tagállam bíróságai joghatóságának megállapítása során az e tagállamból származó munkavállaló és az e tagállam valamely másik tagállam területén található konzuli szolgálata között fennálló jogvita esetében, vagy úgy kell értelmezni az említett rendelkezéseket, hogy az ilyen jogvitára a felek közös állampolgársága szerinti tagállam nemzeti joghatósági szabályait kell alkalmazni?
53. [omissis] A Sofiyski rayonon sad (szófiai kerületi bíróság) [omissis]

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

54. Az eljárást **felfüggeszti** [omissis];
55. Az uniós jog értelmezése céljából a következő kérdést **terjeszti** az Európai Unió Bírósága **elé**:
56. Úgy kell-e értelmezni az 1215/2012/EU rendelet 5. cikkének (1) bekezdését e rendelet (3) preambulumbekzdésével összefüggésben, hogy a rendeletet alkalmazni kell valamely tagállam **[eredeti 7. o.]** bíróságai joghatóságának a megállapítása során az e tagállamból származó munkavállaló és

az e tagállam valamely másik tagállam területén található konzuli szolgálata között fennálló jogvita esetében, vagy úgy kell értelmezni az említett rendelkezéseket, hogy az ilyen jogvitára a felek közös állampolgársága szerinti tagállam nemzeti joghatósági szabályait kell alkalmazni?

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM